

223. การศึกษาระบบการตรวจสอบย้อนกลับของลำไยสดส่งออก Study on Traceability of Exported Fresh Longan

ปริศนา ทาญวิริยะพันธ์ กิ่งกาญจน์ เกียรติอนันต์ ชวนชื่น เต๋ยวิไล สุวรรณ ทาญวิริยะพันธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาระบบการทวนสอบย้อนกลับของลำไยสดส่งออก เพื่อสำรวจและศึกษาการจัดทำระบบทวนสอบย้อนกลับของผู้ประกอบการส่งออกลำไยสด ได้ดำเนินการระหว่างปีงบประมาณ 2549-2550 ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน โดยสุ่มสำรวจผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องจำนวน 33 ราย พบว่า ผู้ประกอบการลำไยสดส่งออกร้อยละ 97 รวบรวมผลผลิตเพื่อการส่งออก ประเทศคู่ค้าที่สำคัญคือสาธารณรัฐประชาชนจีนและอินโดนีเซีย ผู้ประกอบการร้อยละ 52 เป็นทั้งผู้รวบรวมผลผลิตและส่งออกลำไยสด การส่งออกลำไยสดผู้ประกอบการมีตราสินค้าของตนเองตั้งแต่ 1-10 ตรา ขึ้นอยู่กับขนาดของผู้ประกอบการและกิจการที่ดำเนินการ การรวบรวมผลผลิตลำไยสดผู้ประกอบการซื้อลำไยสดทั้งจากเกษตรกรและผู้รวบรวมผลผลิตรายย่อย ผู้ประกอบการร้อยละ 61 ซื้อลำไยโดยตรงกับเกษตรกรทั่วไป สำหรับการซื้อกับเกษตรกรที่เป็นเจ้าประจำ จะมีเกษตรกรเจ้าประจำอยู่จำนวน 1-10 ราย ส่วนการซื้อขายกับผู้รวบรวมผลผลิตรายย่อย ผู้ประกอบการร้อยละ 73 ซื้อลำไยจากผู้รวบรวมผลผลิตรายย่อย ซึ่งร้อยละ 61 เป็นการซื้อกับเจ้าประจำที่ซื้อขายกันมาเป็นเวลา 1-10 ปี การรวบรวมผลผลิตลำไยสดนี้ ร้อยละ 94 มีข้อกำหนดเรื่องเกษตรกรผู้ผลิตต้องเป็นสมาชิกโครงการ GAP เนื่องจากเป็นข้อกำหนดของราชการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก ข้อกำหนดที่สำคัญของการรับซื้อทั่วไปคือ ลักษณะของผลลำไย อายุการเก็บเกี่ยว ไม่มีโรคและแมลงที่สำคัญติดมากับผลผลิต สีผิว ส่วนการจัดทำระบบทวนสอบย้อนกลับนั้นผู้ประกอบการทุกรายได้จัดทำระบบการทวนสอบย้อนกลับ ระบบที่จัดทำของแต่ละรายแตกต่างกัน ขั้นต่ำที่สุดคือ สามารถทวนสอบย้อนกลับมาถึงผู้ประกอบการรวบรวมผลผลิตและโรงรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ได้ ผู้ประกอบการร้อยละ 88 แจกรหัสโรงรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์และวันผลิตติดไปกับสินค้า นอกนั้นจะใช้รหัสส่งออกแทนโดยทำเป็น bar code หรือ เลขรหัสที่ทำขึ้นเอง

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

พัฒนาต่อ : การจัดทำระบบการทวนสอบย้อนกลับของผู้ประกอบการมีหลายระดับ ปัญหาสำคัญคือ การซื้อขายลำไยสดมีเกษตรกรรายย่อยเข้ามาเกี่ยวข้องจำนวนมากโดยเฉพาะช่วงซื้อขายลำไยในฤดู ดังนั้นควรมีการหารือร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อจัดทำกลยุทธ์ที่ช่วยให้การจัดทำระบบทวนสอบย้อนกลับในลำไยสดส่งออกของผู้ประกอบการที่รับซื้อลำไยจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนสามารถดำเนินการได้

ภาพแสดง การแจ้งข้อมูลบนกล่องบรรจุลำไยสดที่ส่งออกไปประเทศจีน